

dogajanje opisano v poglavjih Kaledonska in Variscična tektonska era (500–225 milijonov let), Staro alpidiska tektonska era (225–65 milijonov let), Srednje alpidiska tektonska era (65–20 milijonov let) in Mlado alpidiska tektonska era (20 milijonov let do danes).

Sledi prevod v angleški jezik (strani 453–473), ki ga je pripravil prof. dr. Simon Pirc, **Literatura** (strani 474–485) in **Kazalo stvarnih in geografskih imen** (strani 487–518).

Pred nami je obsežno in sistematično koncipirano geološko delo o tektoniki slovenskega ozemlja, prvo te vrste, ki zajema napore in znanje cele generacije geologov, raziskovalcev pri izdelavi Osnovne geološke karte. Z obžalovanjem pa ugotavljam, da knjiga pred izidom ni doživela strokovne recenzije, zaradi česar je predstavljena ideja o tektonski zgradbi in tekto-genezi Slovenije avtorjev osebni pogled na to pomembno naravoslovno vprašanje, ki pa bo vsekakor moral prestati strokovni pretres. V naravi stvari je, da tektonske interpretacije, tako kot vse hipoteze v znanosti, nikoli niso dokončne. Vendar pa iz osebnega poznavanja avtorjevega dela lahko trdim, da vsebuje TEKTONIKA IN TEKTOGENEZA SLOVENIJE številne faktografske podatke in interpretacijske rešitve, ki so bile in so še vedno inovativne.

Ladislav Placer

Marko KOMAC, 2005: **Napoved verjetnosti pojavljanja plazov z analizo satelitskih in drugih prostorskih podatkov**, 232 strani in 52 strani prilog, format 17 x 24 cm, trda vezava. Izdal in založil Geološki zavod Slovenije, naklada 300 izvodov.

Knjigo dr. Marka Komaca lahko uvrstimo v tisti del obrambe pred zemeljskimi plazovi, ki sodi v proučevanje in napoved posledic tega pojava na okolje in za človeka.

Osnovna tema knjige je napovedovanje verjetnosti pojavljanja plazov. Avtor z uporabo modernih statističnih orodij, uporabljenih na prostorskih podatkih iz različnih virov, za osrednje območje Slovenije napoveduje stopnjo tveganja zaradi plazov. Bralcu knjige pokaže, kako naj se med seboj statistično povežejo različni viri prostorskih podatkov in kako se na tej osnovi izdela napoved verjetnosti pojavljanja plazov.

Na uporabljenih podatkih z metodami univariatne statistike najprej določi vplive posameznih dejavnikov, kot so litološka zgradba in naklon terena, na pojavljanje posameznih tipov plazov. Sledi ugotavljanje možnosti napovedovanja plazov s pomočjo podatkov daljinskega zaznavanja z visokospektralnimi satelitskimi podobami Landsat-5 TM in visoko-ločljivimi (8 metrov) satelitskimi podobami Resurs-F2 MK-4. Medsebojne odnose med vplivnimi dejavniki raziše z metodami multivariatne statistike in poda njihov posamezni relativni prispevek k nastanku oz. pojavu posameznih tipov opazovanega pojava. Končno preuči večje število modelov za napoved potencialnih plazovitih območij in na osnovi najprimernejšega izbranega napovedovalnega modela izdela karto verjetnosti pojavljanja plazov na obravnavanem območju ter oceni ogroženost zaradi njihovega pojavljanja. Praktičen rezultat tega dela je dobljena karta tveganja za območje osrednjega dela Slovenije v velikosti 35 x 35 km.

Skozi celotno delo je avtor razvil uporabno metodologijo za izdelavo kart verjetnosti pojavljanja plazov. Dobljena metodologija ima lahko široko uporabo pri izdelavi različnih prostorskih aktov, pri načrtovanju vzdrževalnih del za ceste, železnice, plinovode in drugo infrastrukturo, pri določevanju zavarovalniških premij za nepremičnine, itd.

Mihael Ribičič